

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) predkladá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako iniciatívny materiál.

Návrh zákona bol vypracovaný s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré vznikli v aplikačnej praxi a interpretačné nejasnosti.

Návrhom zákona sa upravuje výška nemocenskej dávky tehotenskej. Navrhuje sa aj úprava vzniku nároku na materské pre poistenca, ktorý sa stará o maloleté dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu. Doterajšia právna úprava takéhoto poistenca opomína (napr. ak ide o starostlivosť o dieťa z dôvodu osvojenia), ktorému nárok na materské nevzniká. Návrh zákona upravuje tiež vznik nároku na vdovský výsluhový dôchodok a jeho výplatu pre vdovu, ktorá sa stará o dlhodobo, resp. trvale ťažko postihnuté dieťa, ktoré je poberateľom invalidného dôchodku, do 26 rokov veku (táto úprava má rovnako platiť aj pre vdovca). Aplikačná prax prináša čoraz viac prípadov, kedy novovzniknuté služobné pomery príslušníkov Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže a ozbrojeného príslušníka finančnej správy (ďalej len „policajt“) a profesionálnych vojakov trvajú menej ako 12 mesiacov, čo vyvoláva z dôvodu častej účelovej migrácie policajtov alebo profesionálnych vojakov potrebu predĺženia tejto doby najmenej na tri roky a následné precizovanie úpravy príslušnosti útvaru sociálneho zabezpečenia alebo Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia na priznanie a vyplácanie výsluhového dôchodku/invalidného výsluhového dôchodku v takýchto prípadoch. Z dôvodu odstránenia interpretačných nejasností návrh zákona definitívne potvrdzuje nárok pozostalých na úhradu nákladov na pohreb zomretého, ktorý si smrť spôsobil seba poškodením. Do návrhu zákona sa začleňuje úprava, podľa ktorej môže posudkový lekár v odôvodnených prípadoch indikovať, predĺžiť alebo ukončiť dočasnú neschopnosť. Návrh zákona reaguje aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky úpravou výšky výsluhového dôchodku (zvýšenie za obdobie dôchodkového poistenia získané vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia po 31. decembri 2003) poberateľovi, ktorému vznikol nárok na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a na rozhodovanie o nároku naň je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia a reaguje aj na zmeny, ktoré v roku 2026 nastali vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. V záujme zabezpečenia jednotnej aplikácie a odstránenia interpretačných nejasností sa menia alebo dopĺňajú aj ďalšie ustanovenia zákona tak, aby bol priamo zo znenia zrejмый ich účel.

Návrh zákona predpokladá vplyvy na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, nepredpokladá vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov, podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná ako aj v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.